

**Predikatie over Lukas 22 vers 15**  
**door eerwaarde heer D.J. van Keulen**  
**HHK Voorburg – 16 maart 2014**

*Votum.*

*Zingen Psalm 69 : 10.*

*Geloofsbelijdenis: Zondag 30 Vr. 80 t/m 82 H.C.*

*Schriftlezing Lukas 22 vers 1 t/m 23*

1 En het feest der ongehevelde broden, genaamd pascha, was nabij.

2 En de overpriesters en de schriftgeleerden zochten hoe zij Hem ombrengen zouden; want zij vreesden het volk.

3 En de satan voer in Judas, die toegenaamd was Iskariot, zijnde uit het getal der twaalf.

4 En hij ging heen en sprak met de overpriesters en de hoofdmannen, hoe hij Hem hun zou overleveren.

5 En zij waren verblijd, en zijn het eens geworden dat zij hem geld geven zouden.

6 En hij beloofde het en zocht gelegenheid om Hem hun over te leveren zonder oproer.

7 En de dag der ongehevelde broden kwam, op denwelken het pascha moest geslacht worden.

8 En Hij zond Petrus en Johannes uit, zeggende: Gaat heen en bereidt ons het pascha, opdat wij het eten mogen.

9 En zij zeiden tot Hem: Waar wilt Gij dat wij het bereiden?

10 En Hij zeide tot hen: Zie, als gij in de stad zult gekomen zijn, zo zal u een mens ontmoeten, dragende een kruik water; volgt hem in het huis waar hij ingaat.

11 En gij zult zeggen tot den huisvader van dat huis: De Meester zegt u: Waar is de eetzaal, waar Ik het pascha met Mijn discipelen eten zal?

12 En hij zal u een grote toegeruste opperzaal wijzen; bereidt het aldaar.

13 En zij heengaande, vonden het gelijk Hij hun gezegd had, en bereidden het pascha.

14 En als de ure gekomen was, zat Hij aan en de twaalf apostelen met Hem.

15 En Hij zeide tot hen: Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde;

16 Want Ik zeg u, dat Ik niet meer daarvan eten zal, totdat het vervuld zal zijn in het Koninkrijk Gods.

17 En als Hij een drinkbeker genomen had, en gedankt had, zeide Hij: Neemt dezen en deelt hem onder ulieden.

18 Want Ik zeg u, dat Ik niet drinken zal van de vrucht des wijnstoks, totdat het Koninkrijk Gods zal gekomen zijn.

19 En Hij nam brood, en als Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het hun, zeggende: Dat is Mijn lichaam, hetwelk voor u gegeven wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis.

20 Desgelijks ook den drinkbeker na het Avondmaal, zeggen-de: Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.

21 Doch zie, de hand desgenen die Mij verraadt, is met Mij aan de tafel.

22 En de Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk besloten is; doch wee dien mens door welken Hij verraden wordt.

23 En zij begonnen onder elkander te vragen wie van hen het toch mocht zijn die dat doen zou.

*Gebed.*

*Zingen Psalm 22 : 13 en 15.*

Lukas 22 en daarvan het 15<sup>e</sup> vers, deze woorden:

**En Hij zeide tot hen: Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde;**

Om met Gods hulp en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest naar aanleiding van deze woorden stil te staan bij drie gedachten.

1<sup>e</sup>. Het pascha wijst terug.

2<sup>e</sup>. Het pascha wijst aan.

3<sup>e</sup>. Het pascha wijst heen.

Gemeente, God regeert. God heerst als Opperheer, opdat elk Hem juichend zou eren. Maar gelooft u dat eigenlijk wel, dat God regeert? Bent u weleens een keer boven dat akelig benauwende van de omstandigheden van het leven uitgetild en het in dat licht gezien, dat de Heere alle dingen in Zijn hand heeft en leidt naar de raad van Zijn Goddelijke wil. Dat ons niets bij geval overkomt, maar dat Hij Zijn plan, Zijn raad uitwerkt. Dat blijkt anders wel hier in Lukas 22. Dat God regeert dwars tegen alle uitingen van vijandschap tegen Hem in. Dwars tegen alle vuile overleggingen van het hart in. Dwars tegen alle woorden in, waarin tot de dood van Jezus wordt besloten. Dwars tegen alles in gaat God de Heere Zijn gestadige gang. En

wat de mensen ook klaar maken, ze kunnen het toch niet verhinderen. En de tijd is aangebroken. De tijd dat God Zijn majesteit zal tonen. Want het feest der ongehevelde broden, genaamd pascha, was nabij. En terwijl dat feest nabij is, zijn daar de overpriesters en de schriftgeleerden, en die zijn bezig te zoeken. Die zoeken naar een doel hoe ze dat zouden bereiken. Dat doel waar ze totaal door in beslag genomen worden, dat is hoe zij Hem ombrengen zouden. Maar ze zochten, want ze vreesden het volk. Dat betekent dit: in hun hart leefde de begeerte: Hoe zullen wij Hem ombrengen? Maar in hun uiterlijk vertoonden zij zich als vrome, godsdienstige mensen. Achter die keurige godsdienstige kleding gaat zoveel vuiligheid schuil, zoveel walgelijkheid. Ze zijn daar met elkaar in vergadering gegaan, ergens in een achterafkamer. Want dit vuile werk kan het daglicht niet verdragen. Dat is altijd zo met het werk van de duivel. Dat is altijd zo met het werk tegen God. Dat kan het daglicht niet verdragen. En die mensen zitten daar bij elkaar en daar komt voor de dag: ze vreesden het volk. Daarom hadden ze wel met voorzichtigheid te maken. Daarom moesten ze goed opletten wat ze doen zouden. Waarom? Wel, ze beschouwden zichzelf natuurlijk wel als machtigen. Ze beschouwden zichzelf wel als de heersers van de toenmalige godsdienst, van de kerk. Maar ze vreesden het volk, die grote schare, dat volk wat de Heere Jezus lief had gekregen. Lief gekregen vanwege Zijn werk. Lief gekregen vanwege Zijn woord. Lief gekregen omdat Hij omgewandeld had onder het volk en ze wel gedaan had. Lief gekregen omdat ze doden hadden zien opstaan, omdat ze zieken genezen zagen, omdat ze daar, terwijl ze geen eten bij zich hadden, van Hem gevoed werden met zoveel duizenden uit een paar broodjes en uit een paar visjes. Lief gekregen omdat Hij wonderen had getoond. Wonderen van genade en van uitredding. Wonderen ja, waarin Hij zelfs toonde te heersen over de duivel. Een legio van duivelen was zelfs door Hem uitgedreven en in een kudde zwijnen gevaren. Ze hadden zoveel van Hem gezien! En al Zijn daden had Hij omringd met die woorden, die woorden waarin Hij uitdrukking gaf aan het Goddelijk hart. Ofwel, aan het mededogen, het welbehagen van God. Geen lust in hun dood, maar daarin dat zij zich bekeren zouden en leven. Was het die gezegende Heere Jezus niet Die toen Hij Jeruzalem beschouwde, het zei: "Jeruzalem, Jeruzalem, hoe menigmaal heb Ik u willen bijeen vergaderen gelijk een hen haar kiekens, doch gij hebt niet gewild". Het volk had Hem lief naar het uiterlijke. Het volk had Hem lief naar Zijn daden. Het volk had Hem lief naar Zijn betoningen van barmhartigheid. Maar die liefde was zo sterk, dat de overpriesters en de schriftgeleerden vreesden voor wat er zou gebeuren aan opstand en

rebellie als ze openlijk de Heere Jezus zouden gevangen nemen en Hem om zouden brengen. Dus in het verborgene, in het geniep moet Hij omgebracht worden. En juist nu, nu het feest der ongehevelde broden, namelijk het pascha, nabij was; nu juist vrezen zij het volk, omdat het volk in grote getale is op gekomen naar de stad om daar dat pascha te vieren.

En terwijl ze zo in het geniep met elkaar zitten te overleggen en zitten te tobben hoe dat toch gaan moet, heeft de duivel een oplossing gereed. Dat is altijd zo in dat vuile werk. De duivel helpt wel een handje. En de satan voer in Judas. Judas was al zijn prooi, maar hij voer in Judas, opdat hij totaal door de duivel in beslag zou zijn genomen. Judas die toegenaamd is Iskariot. Die is het. Dat is degene die in de Schriften al voorzeggd was te zijn de verrader van die gezegende Heere Jezus Christus. Maar let er wel op hoe het Woord van God hem aanwijst. Judas, die toegenaamd wordt Iskariot, zijnde uit het getal der twaalfen. Zijnde uit de meest intieme kring om de Heere Jezus heen. Zijnde één van diegene die er het meeste getuige van was geweest welk een Goddelijke liefde daar in Christus openbaar kwam, en met welk een vriendelijkheid Hij de mensen om Hem heen tegemoet trad. Eén van de twaalfen die juist zoveel beter had moeten weten. Het volk dat alleen maar Zijn woorden en Zijn daden hoorde en zag, wellicht enigszins op afstand, had Hem al lief gekregen. Moet je nagaan! Hoeveel reden temeer was er in het leven van Judas om de Heere Jezus lief te hebben.

En hoeveel reden is er in uw leven om Hem lief te hebben. U die onderhand ook wel genoemd kan worden “één van de twaalfen”, omdat u zondag aan zondag onder de bediening van het Woord en onder de bediening van het sacrament zo vlakbij bent gehaald. Hoe zit het in uw leven? Lijkt u op dat volk, op de schare, die Hem lief had omdat u nog elke dag een boterham hebt, omdat het u nog aan niets ontbreekt, omdat u weleens wonderen van tijdelijke uitreddingen hebt meegemaakt, werkelijke gebedsverhoringen misschien wel. Maar is het in uw leven doorgedrongen tot de kern van de zaak? Dat Hij niet in de eerste plaats gekomen is om het ons naar het lichamelijke allemaal voor de wind te laten gaan, maar dat al die betoningen van Zijn wonderdaden wezen op het werkelijke doel van Zijn komst. Namelijk dat Hij bij machte is om geestelijk doden levend te maken, geestelijk zieken te genezen, omdat Hij weet dat het korte poosje dat we op de wereld zijn inderdaad zo ontzaglijk kort is in vergelijking tot die eeuwigheid. En omdat Hij het weet dat onze zielen van nature zo dodelijk gewond zijn en zo vreselijk ziek zijn. Omdat Hij het weet hoe vreselijk het is om te vallen in de handen van de levende God. Omdat Hij het weet dat er in het oordeel geen

ontkomen is voor een mens die voor eigen rekening staat. Is die werkelijkheid tot u doorgedrongen? Of niet? Bij Judas niet. Het zal Judas wellicht tegengevallen zijn, tegengevallen dat het niet een Grootheid naar het aardse werd. Wat heeft Judas gedreven in zijn verraden van de Heere Jezus? Nou, laten we het maar bij de tekstwoorden houden. En de satan voer in Judas. Dus de satan gaat zijn plan uitvoeren, gebruik maken van de persoon van Judas. Judas is losgelaten. Judas is zelfs voorbestemd om de zoon des verderfs te wezen. Maar dat pleit Judas op geen enkele manier vrij. Dat beneemt hem niet van zijn persoonlijke schuld. Welnee! Dat verklaart de rest van het gedeelte wel. Judas, zijnde uit het getal der twaalfen. En hij ging heen. Daar zit iets in van dat hij afstand nam van de groep waartoe hij behoorde: Jezus en de twaalfen. En er gaat er één van weg.

En hij sprak met de overpriesters en de hoofdmannen, hoe hij Hem hun zou overleveren. Ze hoeven niet eens naar een oplossing te zoeken. De oplossing komt maar zo binnen lopen. "Ik zal Hem u overleveren". De duivel helpt wel. En dan blijkt het dodelijke, het venijnige wat er in hun godsdienstig hart leeft. En zij waren verblijd en zijn het eens geworden dat zij hem geld geven zouden. En hij beloofde het en zocht gelegenheid om Hem hun over te leveren zonder oproer.

Let er wel op wat er staat. Hij beloofde het. Dus met een eedzweering verbond hij zich aan dit valse duivelse plan. Hij verkocht niet alleen de Heere Jezus voor dertig zilverlingen. Hij verkocht ook zijn eigen ziel. Hij verkocht zijn eigen ziel aan de duivel en aan deze zondige weg. Hoe vreselijk!

Laat ik dat nu vast vragen. Ben je bang voor jezelf? Schrik je er van? Nee, niet dat je zegt: "Tjoh, wat is dat geweest met Judas". Maar dat je zegt: "Wat moet dat met mij worden als de Heere mij loslaat". Ben je bang voor jezelf? Als ons natuurlijk, vijandig bestaan tegen God openbaar gemaakt wordt in die overpriesters en die schriftgeleerden en in Judas. Is het ooit tot u doorgedrongen wat Petrus preekt op de Pinksterdag: "Die Jezus, Die hebt gij gedood". Kun je een ander nog de schuld geven? Of sta je op diezelfde plaats? Zeg je met mij mee: Als het anders is in je leven, dat is genade, dat is pure, vrije genade; dat heb ik niet verdiend. Weet u dan wat er in dat hart van ons zit? De Psalm zegt: "Tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde". We zijn tegen Hem van nature. Dat blijkt straks ook wel in het vervolg, dat dat de diepe, verre gaande ontdekking is van al degenen die de Zijnen zijn.

Nou, en dan, de dag der ongehevelde broden kwam, op welke het pascha moest geslacht worden. De verklaarders wijzen er op dat op

die dag, de 14<sup>e</sup> van die maand, het pascha geslacht 'moest' worden, maar dat de Joden, wellicht uit economische overwegingen, die dag hadden verplaatst. Want ja, vlak na de sabbat zou er te weinig koop-handel zijn enige dagen lang en zouden ze teveel inkomsten moeten derven, las ik ergens. Dus naar hun eigen idee hebben ze de dag van het pascha verplaatst. Maar hieruit blijkt, dat laat Lukas zien, dat de Heere Jezus Christus Zich wél aan het gebod en aan de ordening Gods houdt. Immers, Hij is gekomen om al de gerechtigheid te vervullen. Ook deze gerechtigheid, de dag van de ongehevelde broden kwam. Het pascha 'moest' geslacht worden. En de Heere Jezus onderwerpt Zich aan de wet van Zijn Vader. Hij onderwerpt Zich hier aan deze oudtestamentisch bedeling. Het pascha moest geslacht worden, dus het zou ook geslacht worden. En Hij zou met de Zijnen de gedachtenismaaltijd houden. O ja, ze hadden reeds enige jaren met de Heere Jezus omgewandeld. Maar niet één keer van al die malen leest u dezelfde woorden als onze tekst. Maar wel nu, nu zo vlak voor Zijn lijden en sterven. Hij zeide tot hen: "Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat ik lijde".

Dit pascha, wat was dat voor een pascha? Wel, dat was een herinneringsmaaltijd, een gedachtenismaal. De Heere had geëist dat Zijn volk telkens weer er bij bepaald zou worden wat een wonderen daar geschied zijn in Egypteland en bij de uittocht uit Egypteland. De Heere wilde dat Zijn volk niet zou vergeten welke grote daden Hij had verricht.

Waar was dat pascha ingesteld? Het was nog in het land van de slavernij, nietwaar! Wat moest er met dat pascha gebeuren? Wel, dat lam moest geslacht worden. Dat bloed moest gesprengd worden aan de posten van de deuren. Dat had de Heere geëist. Daar kon dat volk inderdaad maar beter aan gehoorzaam wezen, want de Heere had gezegd: "Als ik het bloed zie, zo zal Ik u voorbij gaan". Want wat vond de Heere nu in Zijn eigen volk? Was dat volk beter dan de Egyptenaren? Daar waar al de eerstgeborenen werden geslagen. Nee, dat had dat volk zelf ook verdiend. Als er geen bloed was, dan moest de Heere ook al de eerstgeborenen van Israël doden in Zijn Goddelijke, heilige, eisende gerechtigheid. Dat moest. Maar de Heere had Zelf een middel, een weg ter ontkoming gegeven. "Als Ik het bloed zie, dan zal Ik u voorbij gaan". Dus de Heere had Zelf bepaald waarin nu de redding gelegen was: in de dood van dat offerlam, schuilend achter het bloed van dat offerlam. Dan was het de Heere Die niet achter dat bloed in de huizen ging kijken, om te zien of daar mensen waren die Zijn genade en Zijn redding wel waardig waren. Nee, maar met dat bloed aan de deurposten betoonde dat volk te weten dat ze het onwaardig waren, en dat het een

vrije genadegift van God was, dat het Gods werk was van het begin tot het einde, dat ze bewaard waren daar, maar ook door de woestijn heen, tot in het beloofde land toe. Dat de Heere ze bewaard had in alles.

En de dag van het pascha breekt aan, op dewelke het moest geslacht worden. En de Heere Jezus Christus zorgt er Zelf voor dat Hij met de Zijnen die gedachtenismaaltijd gebruiken zal. Hij zond Petrus en Johannes uit en Hij zegt: "Gaat heen en bereidt ons het pascha, opdat wij het eten mogen". En dan: "Waar wilt Gij dat wij het bereiden?" Dan gaat de Heere Jezus verkondigen hoe het gaan zal. Dit zit er in: daar toont de Heere Jezus Zijn Goddelijke almacht en Zijn soevereiniteit. Hij toont hier dat Hij van eeuwigheid en tot eeuwigheid is. En dat er niets van toevalligheden aan elkaar hangt. Nee, maar Hij weet precies hoe het gaan zal, omdat het niet alleen zo gaat, maar omdat het zo van Hem beschikt geworden is. Hij zegt: "Zie, als gij in de stad gekomen zult zijn, zo zal u een mens ontmoeten, dragende een kruik water. Volg hem in het huis waar hij in gaat". Dat weet de Heere Jezus, en dat bevel geeft Hij aan de Zijnen. Als ze die man zullen ontmoeten, zullen ze die moeten volgen. "En gij zult zeggen tot de huisvader van dat huis: "De Meester zegt u: Waar is de eetzaal, waar Ik het pascha met Mijn discipelen eten zal?" Daar zit niet in van: nou ja, we moeten die zaal nog zoeken. Nee, daar zit alleen in: "Wijs ons de voorbestemde plaats aan. Wees een schakel in het Goddelijke plan". "En Hij zal u een grote toegeruste opperzaal wijzen, bereidt het aldaar".

Naar aanleiding van de bediening van het Heilig Avondmaal in deze morgen, wil ik tot u als gehele gemeente in de eerste plaats dit zeggen: een grote toegeruste opperzaal. Voor wie van u was er geen plaats? Wie van u is er door de Heere buitengesloten? Wie van u was er niet welkom? Is de oorzaak van uw af blijven in God? Of in u? Een grote toegeruste zaal. Die is groot. Tonende de ruimte die er in God is. Tonende de ruimte in het hart van de Borg. Heenwijzende tegelijkertijd naar die zaal, die feestzaal daar Boven, waar een getal zal zijn die niemand tellen kan. Moest u weg blijven van de dis van het verbond? Het is uw schuld en niet de Zijne. Want er staat meer. Er staat niet alleen "een grote zaal", maar een grote "toegeruste" zaal. Hebt u het vanmorgen niet gehoord: "Alle dingen zijn nu gereed". Hebt u het niet gehoord: "De Meester is daar en Hij roept u". Hebt u het niet gehoord de lokkende nodiging: "Komt dan". Een grote toegeruste opperzaal. Niet zomaar een zaal, maar de belangrijkste zaal van dat huis. Omdat daar een Koninklijke maaltijd gaat plaatsgrijpen. Heb je dat in de gaten gehad? Dat er een Koninklijke maaltijd was in het midden van de gemeente. Dat de Ko-

ning van eeuwigheid Zelf in dat Heilig Avondmaal woning maakt bij de mensen.

En zij heengaande vonden het, gelijk Hij hun gezegd had, en bereidden het pascha. Er staat alleen maar de bevestiging in dat het woord van de Heere Jezus Christus altijd waarachtig is. Zij vonden het, gelijk Hij gezegd had.

Ook dat wou ik u vragen, gemeente. Hebt u het al gevonden gelijk Hij het gezegd had? Want dat sacrament, dat Heilig Avondmaal, dat heeft God gegeven naast de bediening van het Woord. Wat is u in de bediening van het Woord gepredikt? Is het niet de liefde Gods, het soevereine welbehagen Gods. Is het niet het hartelijke in het wenken des Heeren: "Wend u toch naar Mij toe, alle gij einden der aarde". Is dat het niet geweest? En hebt u het nu al eens een keer gevonden zoals het u gezegd was? Dat je tot je schrik moest erkennen: nu ben ik jaren van mijn leven langs Hem heen gegaan, het niet bij Hem gezocht, Hem niet nodig gehad. En er is mij zoveel van die liefde Gods gepredikt. En nu ik eindelijk op dat plekje uitgekomen ben, nu heb ik het ondervonden dat het waarachtig is wat mij is aangezegd. Trouwens, de helft was mij nog niet aangezegd. Het was zoveel heerlijker en zoveel zaliger dan dat ik mij ooit had kunnen voorstellen.

Ze vonden het gelijk Hij hun gezegd had en bereidden het pascha. En als de ure gekomen was, zat Hij aan. De Heere Jezus Christus neemt plaats aan het pascha. De Heere Jezus Christus toont daarin dat Hij inderdaad al de gerechtigheid vervult. En in dat aanzitten blijkt Hij een heerlijk Gastheer te zijn. Er staat: "Hij zat aan en de twaalf apostelen met Hem". Dat schokt! Hij heeft ze aan tafel gebracht. Wie? Alle twaalf. Wie was daar dus bij? Judas! Judas was daar bij, die overeen gekomen was met de vijanden om Hem aan hen over te leveren; die de Heere Jezus en zijn eigen ziel verkocht had voor een paar zilverstukken. Die Heere Jezus is er bij; zat Hij aan, met de twaalf apostelen, met hen.

Weet u wat daar in ligt? Nog wordt Judas niet afgewezen. Nog niet! Ik zei u aan het begin: "God regeert". Hij heeft Judas gezien op zijn vuile, valse weg. Hij heeft de overleggingen gehoord met de vijanden. Hij heeft het besluit waargenomen. En nog wordt Judas niet afgewezen. Wat zal dat een slag in zijn ziel zijn, tot in alle eeuwigheid toe.

Wat hebt u eigenlijk mee gebracht naar de kerk vanavond? De kerkklok heeft geluid. U bent genodigd. En nu u aanzit aan de prediking van het Woord, wat hebt u mee gebracht? Met al uw zonden en ellenden, nog wordt u niet afgewezen, maar nog wordt u verkondigd:

“Wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren”. Nog wel.

En Hij zeide tot hen: “Ik heb grotelijks begeerd...” De begeerte is er niet zozeer in die apostelen. Het kan best zijn dat er één zegt: “Ik heb naar het Avondmaal verlangd”. Dat vind ik best. Maar dit is veel belangrijker. “Ik heb grotelijks begeerd”. Dus dit verlangen naar dat pascha gaat van Jezus uit. In de grondtaal staat: “Ik heb met begeerten begeerd”. Een overtreffing zit daar in. Het is haast niet uit te drukken om uiting te geven aan de begeerte die Hij in Zich gevoelt.

“Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde”. Daar wil ik nu vast ook de nadruk op leggen. Eer dat Ik lijde. Weer een waarschuwing voor Judas. Weer een pogen om hem te ont-nuchteren. Weer een poging hem wakker te schudden. Eer dat Ik lijde. Je kunt dat wel in een duister kamertje besloten hebben, met de overpriesters en de schriftgeleerden. Maar Ik weet het al. Ik weet al wat je over Mij besloten hebt, Judas. Want het enige wat je aan het doen bent, is Gods raad uit te dienen tot je eigen verderf. Hiertoe ben Ik trouwens ook in de wereld gekomen, opdat Ik zou lijden. En meer en meer wordt Judas verklaard, aan zichzelf ontdekt. Dit is een steek in Judas’ hart, in zijn ziel. Ontwaak toch, gij die slaapt, en sta op uit de dode, en Christus zal over u lichten.

Ik heb grotelijks begeerd ‘dit’ pascha. Waarom nu juist dit pascha, zo vlak voor Zijn lijden en sterven? Wel, hierom, dit pascha staat op de grens. Op de grens tussen de Oude- en de Nieuwe Bedeling. Dit pascha is het laatste gedachtenismaal aan Egypte, aan de uittocht, aan het bloed aan de deurposten daar voor het volk. Dit is het pascha dat staat op het scharnierpunt van de geschiedenis, van de heilshistorie. Ik heb grotelijks begeerd ‘dit’ pascha met u te eten, opdat Ik in dit pascha niet alleen met u zou terugzien op Egypte, maar u zou wijzen op Mijzelf: de Vervulling van het pascha, waar die eeuwen op gewacht hebben, waar het pascha eeuwenlang naar heen gewezen heeft. Ik ben dat Lam Gods, van voor de grond-legging der wereld geschonken.

Eer dat Ik lijde. Dat arme lam moest het leven verliezen. Dat arme lam moest zijn bloed vergieten. Nou, dat zal Ik ook doen. Eer dat Ik lijde. Ik begeer u in dit pascha uit te drukken wat de werkelijke reden, wat het doel van Mijn komst naar deze wereld is.

Dan zegt de Heere Jezus: “Ik zeg u dat Ik niet meer daar van eten zal totdat het vervuld zal zijn in het Koninkrijk Gods”. Dit is voor het laatst hier, maar daar ga Ik straks eeuwig verder. Dat is het. De Heere Jezus kijkt over dood en graf heen. Het is een zware lijdens-weg die Hij zal moeten gaan.

Hij heeft gekropen als een worm en geen man. Het bloedige zweet is Hem uitgeperst. Benauwd was Hij van alle zijden. Maar Hij werd gesterkt in de geest. Gesterkt waarmee? Met de triomf. Met de overwinning. Het is een weg door lijden tot heerlijkheid. De vergelding des loons. Hij zag wat het grote doel, wat de heerlijke toekomst zou wezen. Het zal vervuld worden in het Koninkrijk Gods. Het Koninkrijk Gods, waar Ik Koning zal blijken te zijn. Daar zal het vervuld worden. Maar nu, nu is Hij nog bij de Zijnen.

En als Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: "Neemt deze en deelt hem onder ulieden". Wat is dat voor een drinkbeker? Dat is een drinkbeker van dankbaarheid, van blijdschap, voor de gaven en de zegeningen Gods. Die drinkbeker der blijdschap geeft Hij rond, want nu Ik nog bij u ben, hoe zult gij dan kunnen treuren? Hoe zult ge dan kunnen wenen? Drinkt daar uit. Want ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht des wijnstoks, totdat het Koninkrijk Gods zal gekomen zijn. Wat betekent dat? Er komt een tijd aan... Dan kunt u zien wat er in het hart van de Middelaar is. In plaats van bedrukt te zijn onder de lijdensweg die Hem wacht, gaat Hij Zijn discipelen vertroosten. Hij is bewogen met hun lot en toestand. Er komt een tijd dat u Mijn lichamelijke nabijheid moet missen. We hebben het gelezen. Rome zegt: "Nee hoor, Hij is er nog lichamenlijk bij. Dat brood wordt in de mond vlees, en die wijn wordt in de mond bloed". Het is een dwaling, hebben we beleden. De Heere Jezus zegt: "Er komt een tijd aan dat u Mij lichamenlijk missen moet". Wat is dat? Dat is dit, dat er een tijd komt dat u hebt te wandelen door geloof en niet door aanschouwen. En in dat licht verstaat u de instelling van het Heilig Avondmaal. De Heere Jezus neemt het brood, en als Hij gedankt had brak Hij het en gaf het hun, zeggende: "Dat is Mijn lichaam dat voor u gegeven wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis". Desgelijks ook de drinkbeker na het Avondmaal, zeggende: "Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt". De Heere zegt niet alleen tegen de Zijnen: "Ik ga van u weg en het zal gaan in een weg van lijden en sterven". Hij zegt: "Mijn lichaam dat verbroken wordt, en Mijn bloed gaat vergoten worden". Waarvoor? Wel, "voor u", zegt Hij er bij. Nu zitten we met een moeilijk punt. Daar heeft Judas ook bij gezeten. Was het ook voor Judas? U zegt: "Nee". Ik zeg: "Ja". Althans, het Woord zegt "ja". Hij zal geen verontschuldiging hebben in de dag der dagen. Hier sluit de Heere Jezus Judas niet uit. Hij had hem al willen ontdekken. Hij had al gezegd: "eer dat Ik lijde". Ik weet wat u over Mij besloten hebt, Judas. En nu zeg Ik u: "Ik ga lijden en sterven voor u". Ofwel, er is voor u nog een weg ter ontkoming en des behouds. Keer nu toch terug van uw boze weg. Val Hem toch te

voet Die u wenst te doorsteken. Belijd Hem toch uw zonde en schuld. Maak uzelf openbaar aan Hem als een verrader, als een vuile zondaar. Voor u. Dat zal wat zijn hoor, in de eeuwige nacht. Te moeten kauwen in je ziel dat er bloed der verzoening was. Dat zal wat zijn, daar tot in alle eeuwigheid aan herinnerd te worden. Dit is de grote oorzaak van uw verderf: “Doch gij hebt niet gewild dat Ik Koning over u zijn zou”. Vindt u het niet aangrijpend?! Is daar tegelijkertijd ook niet een grote oproep in aan een mens in de kerk die het in zijn hart weet of er van overtuigd is en voor zichzelf gelooft: “Ik ben die Judas”. Zal ik u eens wat zeggen? Er breekt voor Petrus ook nog een tijd aan dat hij dat gaat denken, als hij de Heere driemaal verloochent. Maar wat is nu het grote verschil. Judas naar zijn eigen plaats, en Petrus naar de van God beschikte plaats. Die twee kleine stukjes aarde, waar zijn knieën op neervallen. Van eeuwigheid van God beschikt. Waar hij bitterlijk weent en waar God zijn tranen in Zijn fles vergaart. Dat is het grote verschil. Had één van tweeën er recht op? Had één van tweeën er meer recht op dan de an-der? Nee! Nee, Petrus zal zelf wel met Paulus mee beleden hebben: “Ik ben de grootste der zondaren. Ik had er wel het minste recht op. Minder dan Judas, als je het over recht wilt spreken. En mij is barmhartigheid geschied”. Ziet u tegelijkertijd welk een kracht daar is in het bloed van de Heere Jezus Christus? Voor u, grote zondaar, kleine zondaar, jonge zondaar, oude zondaar, hoeveel kracht daar is in het bloed van die gezegende Heere Jezus Christus.

Maar laten we eerst zingen, Psalm 85 het 1<sup>e</sup> vers.

*Gij hebt Uw land, o HEER', die gunst betoond,  
Dat Jakobs zaad opnieuw in vrijheid woont;  
De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan;  
Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan;  
Gij vindt in gunst, en niet in wraak, Uw lust;  
De hitte van Uw gramschap is geblust.  
O heilrijk God, weer verder ons verdriet;  
Keer af Uw wraak, en doe Uw toorn teniet.*

En dan, dan gaat de Heere Jezus Judas nog verder ontmaskeren. Doch ziet, de hand desgenen die Mij verraadt is met Mij aan de tafel. Let wel dat er staat: “die Mij verraadt”, en niet: “die Mij verraden zal”, ofzo. Nee, want het besluit is in het hart van Judas vastelijk genomen. En hij als een verlorene, nog altijd voor eigen rekening staande, is en blijkt een verrader te zijn. De hand desgenen die Mij verraadt is met Mij aan de tafel. Hij had het verradelijke plan ge-

sloten. Hij was overeen gekomen. Hij had het beloofd. Hij had zijn ziel verkocht. En de Heere Jezus wijst hem nog eens aan in de scherpte van Zijn woord. Er is nog tijd!

En dan? De hand desgenen die Mij verraadt. Maar daar tegenover de Zoon des mensen gaat wel heen gelijk besloten is. Besloten in die raad daar in dat donkere kamertje. Maar veel meer besloten in de nooit begonnen eeuwigheid. Besloten van God de Vader. En Judas moet alleen maar de raad Gods uitdienen. Doch wee die mens door welke Hij verraden wordt. Wee die mens. De Heere Jezus spreekt het wee uit. Dus Hij gebruikt de sleutel van het hemelrijk. Onder Zijn woord wordt Judas uitgesloten als hij zich niet bekeert van zijn boze weg. Judas is ook geëindigd, heen gaande naar zijn eigen plaats. Hoe vreselijk! En daar, daar blijkt dat schijn en zijn zo ontzettend op elkaar lijken. Want Judas, die er bij zit, die hoort ook bij diegenen waarvan geschreven staat: "En zij begonnen onder elkander te vragen". Dat vragen ze allemaal. Maar elf van hen vroegen het met hun hart, en één vroeg het met zijn mond. Dat is het grote verschil. Wie van hen het toch mocht zijn die dat doen zou? Ik kan het ook zo zeggen: Ze zeiden allemaal: "Nou, dat zal ik wel zijn". Ze zeiden allemaal: "Zoals ik mijzelf heb leren kennen, ik vertrouw mij niet. Moet ik daar nog in vervallen?" Ze begonnen onder elkander te vragen. Er zit iets van een schrik, van een angst in. Een angst voor zichzelf. Een angst ook omdat ze weten dat het woord van de Heere Jezus waarachtig is. Als Hij gezegd heeft: "Er is er één aan de tafel die Mij verraadt", dan twijfelen ze daar geen ogenblik aan. Ze zijn bang geworden van zichzelf.

Wat hebt u nu eigenlijk mee genomen vanmorgen in de kerk? Hoe bent u tot de dis van het verbond gegaan? Hoe is dat geweest? Vol overtuiging? Vol hoge gedachten van uzelf? Vol gerechtigheden? Met een hoop geloof? Met een hoop ijver? Acht u uzelf uitnemender dan een ander? Keek u om u heen en zei u: "Die kan er niet aan, en die ook niet, maar ik wel". Of verstaat u die discipelen? Dat je bang werd van jezelf. Dat wat de belijdenis zegt: "Een mishagen aan zichzelf". Dat is eigenlijk hetzelfde. Dat je hebt leren walgen. Dat je jezelf hebt leren vrezen. Dat je niets in jezelf vindt om op te leunen en op te steunen.

Hoor wat de Heere Jezus zegt. Hij zegt: "Doet dat". Wat? Wel dat brood breken en die wijn vergieten. Doet dat. Dat deed u al. Dat gold althans van die discipelen. Dat deed u al. Toen dacht u aan Egypte en aan dat lam dat geslacht werd. Maar nu zeg Ik u: "Doet dat tot Mijn gedachtenis". Weest nu vervuld met gedachtenis aan en van Mij. Want het gaat in dat pascha over Mij. Niet over u, maar over het werk dat Ik volbracht heb.

En ik heb u aangezegd dat daar in dat Egypteland een volk van Israël was dat het net als de Egyptenaren verdiende om gedood te worden. Maar dat er alleen redding en veiligheid was achter het bloed.

Doet dat tot Mijn gedachtenis. Hebt u Mijn bloed nodig tot een verzoening van al uw zonden? Hebt u Mijn bloed nodig tot vergeving en vrijspraak? Hebt u Mijn bloed nodig tot geluk? Hebt u Mijn bloed nodig opdat u weer in gemeenschap met Mijn Vader wordt gebracht?

Doet dat tot Mijn gedachtenis. Overweeg in uw hart en uw gedachten de weg die Ik ging voor u. Voor u vergoten. Voor u gegeven. Overweeg hoe Ik kroop in de hof als een worm en geen man. Overweeg hoe Ik stond in het rechthuis bij Pilatus. Overweeg hoe Mijn rug is opengereten onder de geselslagen, en hoe Mijn bloed uit de wonden vloeiende. Overweeg hoe Mij de doornenkroon werd opgedrukt, zodat het bloed langs Mijn aangezicht af droop. Overweeg hoe ze Mij in het aangezicht gespuugd hebben. Overweeg hoe ze Mij kinnebakslagen gaven. Overweeg hoe zij allen tesamen... Nee, wacht even: hoe wij tesamen hebben uitgeroepen: "Kruis Hem, kruis Hem". Overweeg hoe dat vreselijke vloekhout der schande op Mijn kapotte rug is neer gelegd, en hoe Ik haast bezweek onder die last, de last van de uitgieting van Gods toorn ten volle. Hoe Ik gegaan ben naar die plaats van het gericht. Overweeg hoe de spijkers in Mijn handen en voeten drongen. En al die hamerslagen op die spijkers waren om uwe zonden. Overweeg hoe Ik gehangen werd tussen hemel en aarde, verstoten van allen, het uit moest roepen: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?"

Doet dat tot Mijn gedachtenis. Verlaten, Hij, opdat wij nimmermeer van God verlaten zouden worden.

Overweeg hoe Ik in een drie uren durende verstikkende duisternis gans alleen geweest ben. Hoe ik satans kop vermorzeld heb. Ik heb de pers alleen getreden en geen van de volkeren was met Mij. Overweeg hoe het oordeel Gods in Mij is uitgebrand. En overweeg hoe daar op Golgotha's kruis de gerechtigheid en de vrede elkander gekust hebben.

Hebt u het overwogen aan de dis van het verbond? Hebt u het overwogen, ergens weggedoken in de bank? Terwijl u in uw hart dacht: "Maar de hondkens eten van de kruimkens die daar vallen". Hebt u het overwogen, en smolt u? Zonk u weg met al het uwe? Bleef Hij alleen over? Wat was het eigenlijk aan de dis van het verbond? Gode alleen de eer. Had u een hart vol aanbidding en liefde: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad"? Dat God onderscheid maakte waar geen onderscheid is. Dat je jezelf als een

Judas leerde kennen, maar nog niet heen hoefde te gaan naar je eigen plaats, maar aan Zijn plaats werd gehaald. Zie Mijn handen, zie Mijn zijde. Dat deed ik al voor u.

En als het dan verder moet, de toekomst in. Hoe donker en hoe griezelig dat ook schijnt en zijn kan, wat is het dan? Wel, dat we die gestalte maar bij ons zouden houden: zij begonnen onder elkander te vragen wie van hen het toch mocht zijn die dat doen zou? Wees maar bang van jezelf. Wanhoop maar aan jezelf. Verwacht het maar niet van jezelf. Maar doet dat tot Mijn gedachtenis. Ik kan het ook zo zeggen voor de dag van morgen en overmorgen: Opdat Mijn volk niet vergete. Daartoe! De Heere heeft Zelf in dat Heilig Avondmaal Zijn volk willen versterken. Ik druk het zo uit met de Psalm mee: "Versterk hetgeen Gij hebt gewrocht". En voor morgen: Laat Uw hulp, door ons verzocht, Uw volk voortaan verhogen.

Is dat het in uw hart? Als je toch aan jezelf wordt overgelaten...! Maar de Heere Jezus predikt: "Doet dat tot Mijn gedachtenis". Ik houd Mijn volk vast en Ik leid ze door dit leven, van pleisterplaats tot pleisterplaats. Ik schenk ze teerkost op de levensweg. Het moeilijke pad des levens gaat naar Huis toe. Dat staat er ook. Doet dat tot Mijn gedachtenis. Wiens gedachtenis? Hij Die gezegd heeft: "Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht des wijnstok, totdat..." Dus er komt een ogenblik dat Ik de vrucht van de wijnstok weer drinken zal. Totdat het Koninkrijk God zal gekomen zijn.

Maakt dat Avondmaal nu heimwee wakker? Heimwee daar heen om met Hem te zitten aan de feestmaaltijd. Om met Hem de eeuwige genieting van de zaligheid te ontvangen. Om uit Zijn handen de drinkbeker der dankzeggingen te ontvangen. Om daar tot in alle eeuwigheid in liefde weg te smelten, omdat Hij het heeft gedaan. Trekt het hart naar Huis naar Boven toe? Ben je zo een vreemdeling op de aarde, een bijwoner, gelijk al je vaders? Zeg je het met Jakob mee, in vergelijking tot de eeuwige heerlijkheid die wacht: "De dagen der jaren mijner vreemdelingschappen zijn weinig en kwaad". Wat is het in het licht van die eeuwige zaligheid. Dat Avondmaal zegt tot Gods volk: "Nog even hoor, moed houden, het is bijna zo ver". Want de Heere Jezus Christus is die weg gegaan. Een weg van lijden en sterven. Dat bleek een triomf te wezen. Hij kon van de dode niet gehouden worden, omdat de gerechtigheid Gods genoeg gedaan was. En Hij is in de hemel gezeten aan des Vaders rechterhand. Wat doet Hij daar? Voor de Zijnen bidden, op grond van dat bloed, wat betekend werd in dat vloeien van die wijn. Wij die het in onszelf verdienen dat we verbrijzeld worden. Hij zegt: "Ik laat Mij, net als dit brood, in brokken breken, verpulverd tot niets". Wij die het verdiend hebben dat ons bloed wordt vergoten. Hij zegt: "Ik laat Mijn

bloed voor u vergieten". En weet u wat er nu in doorklonk in dat Heilig Avondmaal? "Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde". Juist in deze lijdenstijd dat pascha aangericht en toegericht, om u en mij er op te wijzen: "Ik heb grotelijks begeerd..." Dat betekent dat er in Zijn begeren, dus in Zijn hart, ruimte is. En die ruimte gaat zo ver, dat als Judas daar op zijn knieën gevallen was en niet gehuicheld had door het mee te vragen wie het toch zijn zou; als hij daar op de knieën gevallen was, dan was er ook voor Judas nog vergeving en ontkoming mogelijk. Maar laat dat ten laatste de versterking wezen voor een mens die daar in de bank zat en overal buiten kwam te staan, hoe meer en meer, onder de bediening van het Woord, en helemaal onder de dis van het verbond. Dat is niet voor mij en het zal wel nooit voor mij worden ook. De scheur in je ziel, klagend ga je over de aarde. Wel, Ik heb grotelijks begeerd. Doet dat tot Mijn gedachtenis. En wil het toch in uw leven alstublieft bij Hem zoeken. Dan zeg ik u ten laatste: dat volk had Hem lief omdat Hij ze welgedaan had en de ruimte die in God is had getoond en geopenbaard. Dat u het heden zou geloven wat tot uw vrede is dienende. U mag het horen en u hebt het gezien. Waar brengt het u? In de binnenkamer aan de troon van God? Om aan de troon van God geleerd en geoefend te worden, en met het oog des geloofs aan de rechterhand Gods des Vaders te zien Hem Die deze weg ging, te zien met Zijn eigen bloed, te zien met gevouwen handen: "Ik bid voor hen die Gij Mij gegeven hebt". Dat is de bewaring voor een mensenkind die zichzelf leert vrezen. Zijn voorbede is het alleen. Dat is de veiligheid. Want de poorten der hel zullen u willen overweldigen, en de satan zal u ziften gelijk de tarwe. Maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude.

En wat is nu dat geloof? Doet dat tot Mijn gedachtenis.

Daarom, gemeente, houdt in gedachtenis dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken.

AMEN.

*Dankgebed.*

*Slotzang Psalm 40 : 6.*

*G' onthoudt, o HEER', dan Uw barmhartigheên  
Mij nooit, in knellend zielsgevaar;  
Dat mij Uw gunst en trouw bewaar',  
Daar ik door ramp op ramp mij vind bestreên.  
Ik voel mij aangegrepen*

*Door zonden, fel benepen,  
Een heir, niet t' overzien;  
Die ik veel minder, dan  
Mijn hoofdhaar, tellen kan;  
Zij doen mijn krachten vliên.*

*Zegenbede.*